

Kaptan İbrahimpaşa Camii

Istanbul — Kaptanıderya İbrahim Paşa Sebili
Istanbul — Fontaine de l'Amiral İbrahim Paşa

Kaptan İbrahimpaşa camii, Bayezidde Üniversite meydanının yanındaki Takvimhane caddesinin solunda olup köşe başında güzel bir sebili de vardır. Bânisi olan İbrahim Paşa, Sadrazam Çorlulu Ali Paşanın kethüdası idi. (Paşanın Divanyolunda Çarşıkapı semtinde bulunan cami-

inden bahsetmiştik.) Kaptan İbrahimpaşa camii, dörtgene yakın bir saha kaplar. Sakfı ahşap olup kiremitle örtülüdür. Minaresi kesme ve yontma taştan onikinci hierî asırda yapılmıştır. Duvarları bir sıra taş ve üç dizi tuğla ile yükseletilmiştir. Eserin kıymetli parçalarından biri olan yanındaki hamam yıktırılarak yerine bundan 30-40 sene evvel Mimar Kemaleddin merhum tarafından Medresetülkudat binası yapılmıştır. Bu hamam yıkılmadan evvel mektep dahi ittihaz edilmiş, yapılan amfi şeklinde sıralar konmuştu. Eski Müzeler Müdürü ve İstanbul saylavı olan Sadrazam Edhem Paşanın oğlu Halil Edhem Eldem de çocukluğunda bu mektepte okuduğunu söylerdi. Bina bilâhare Osmanlı Devletinin resmî matbaası ittihaz edilmiş olup kapısının üzerinde (Darüttabaatülâmire) kitabesini havi mermer levha da sonraları, Ayasofyada Babühümayun sırasındaki binaya nakledilen (Matbaaiâmir) nin şimdiki Maarif Basımevinin kapısında görülmüş ise de halen bu levha kaldırılmıştır.

Medseretülkudat, halen Üniversite Kütüphanesi olup içinde yazma eserler de bulunan gayet kıymetli kitapları ihtiva eder. Yıldız Sarayındaki kitap ve camekânlar da bu kütüphaneye verilerek muhteviyatı çoğaltılmıştır. Cami elyevm okuyucu salonu ittihaz edilmiştir.

Sebili de bundan onüç yıl önce harap bir halde iken eski müdürü Fehmi Karatay'ın teşebbüsü üzerine Türkiye Turing ve Otomobil Kurumunun teberru ettiği para ile Arkeoloji Müzesinin nezareti altında restore edilmiştir. Beş cephe ve pencereci ve güzel bronz parmaklıklarıyla zarif bir durum arzeden bu sebil, cadenin sevimli bir ziyneti olmuştur.

Aziz OĞAN

